НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.No 48-254-04-51
Дата 06 / 12 2022 г.

17:53

ЧРЕЗ

Г-Н ВЕЖДИ РАШИДОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ЧЕТИРИДЕСЕТ И ОСМОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО

Г-Н ПЕТЪР ЧОБАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

ОТНОСНО

Второ гласуване на Закон за продължаване действието на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г. № 48-202-01-25

Уважаеми г-н Председател,

На основание чл. 80, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание предлагаме изменения и допълнения в приетия на първо гласуване Закон за продължаване действието на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г. № 48-202-01-25, внесен от Министерски съвет на 01.11.2022 г., както следва:

1. **В Преходните и заключителните разпоредби се създава нов § 34.:**

§ 34. В Кодекса за социално осигуряване (обн., ДВ, бр. 110 от 1999 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2000 г. – бр. 55 от 2000 г.; изм., бр. 64 от 2000 г., бр. 1, 35 и 41 от 2001 г., бр. 1, 10, 45, 74, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 42, 67, 95, 112 и 114 от 2003 г., бр. 12, 21, 38, 52, 53, 69, 70, 112 и 115 от 2004 г., бр. 38, 39, 76, 102, 103, 104 и 105 от 2005 г., бр. 17, 30, 34, 56, 57, 59 и 68 от 2006 г.; попр., бр. 76 от 2006 г.; изм., бр. 80, 82, 95, 102 и 105 от 2006 г., бр. 41, 52, 53, 64, 77, 97, 100, 109 и 113 от 2007 г., бр. 33, 43, 67, 69, 89, 102 и 109 от 2008 г., бр. 23, 25, 35, 41, 42, 93, 95, 99 и 103 от 2009 г., бр. 16, 19, 43, 49, 58, 59, 88, 97, 98 и 100 от 2010 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 45 от 2011 г.; изм., бр. 60, 77 и 100 от 2011 г., бр. 7, 21, 38, 40, 44, 58, 81, 89,

94 и 99 от 2012 г., бр. 15, 20, 70, 98, 104, 106, 109 и 111 от 2013 г., бр. 1, 18, 27, 35, 53 и 107 от 2014 г., бр. 12, 14, 22, 54, 61, 79, 95, 98 и 102 от 2015 г., бр. 62, 95, 98 и 105 от 2016 г., бр. 62, 92, 99 и 103 от 2017 г., бр. 7 и 15 от 2018 г.; попр., бр. 16 от 2018 г.; изм., бр. 17, 30, 46, 53, 64, 77, 88, 98, 102 и 105 от 2018 г., бр. 12, 35, 83, 94 и 99 от 2019 г., бр. 26, 28, 51, 64, 69, 103 и 109 от 2020 г., бр. 12, 19, 21 и 77 от 2021 г., бр. 16, 18, 25, 51, 58 и 62 от 2022 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 40, ал. 5 думите „три“ се заменят с „два“.

2. **Следващите параграфи се преномерират.**
3. **Текстът на първоначалния § 37 (нов § 38) се изменя така:**
„§ 38. Законът влиза в сила от датата на обнародването му в „Държавен вестник” с изключение на т. 1 от § 4, чл. 4а, ал. 2 от § 5, чл. 26а, ал. 5 и 6 от § 13, § 17, § 24, § 26 и т. 1 от § 31, които влизат в сила от 1 януари 2024 г. и § 34, който влиза в сила от 1 януари 2023 г. “

МОТИВИ

С предложеното допълнение на Закон за продължаване действието на разпоредби на Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г. № 48-202-01-25 („Законът“) се цели съкращаването на броя дни, в които обезщетението за временна неработоспособност се заплаща от работодателя-осигурител, от три на два, чрез въвеждане на изменение в Кодекса за социално осигуряване.

Правото на обезщетение за временна неработоспособност намира своите корени в Конституцията на Република България, в която е заложено, че България е социална държава, гражданите на която имат право на социално подпомагане. В годините, последвали приемането на Конституцията, законодателят е счел за целесъобразно и необходимо да превъзложи част от това задължение на частния сектор, в случая - работодателите.

Задължението на работодателите да изплащат първите три дни болнични беше въведено като временна антикризисна мярка за една година през 2010 г. Това създава допълнителна тежест за бизнеса, която пречи на развитието на икономиката и в частност на малкия и среден бизнес. Поемането на част от финансовата тежест от държавата, от друга страна, би освободило активи, които ще способстват за повишена икономическа активност и ще доведат до увеличения във фиска и осигурителните фондове. Това изцяло кореспондира и с факта, че крайна цел на българската държава би следвала да е концентрацията на всички основни задължения за обезщетяване на трудещите се за различните видове неработоспособност, в системата на държавното обществено осигуряване, съгласно с изплащаните в нея осигурителни вноски.

Предлаганото изменение не засяга правата на работниците и служителите, които ще продължат да имат право на обезщетение за временна неработоспособност в размер, равен на досегашния. Променен е само субектът на това задължение, като за третия ден

на временната неработоспособност то ще бъде изплащано от НОИ, вместо от работодателите.

Структурата на държавното обществено осигуряване разполага с необходимия капацитет за администрирането на подобни плащания и в този смисъл предложението не създава допълнителна административна тежест за държавата. Що се касае за разходите, които ще бъдат осъществени от бюджета на държавното обществено осигуряване, то следва да бъде отбелязано, че същото ще се осъществи в условията на продължаване действието на разпоредби на бюджет 2022 г. Поради това в настоящите условия така предложена реформа чрез Кодекса за социално осигуряване е пряко свързана със Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2022 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2022 г., но в тези условия тя може да бъде единствено започната, като работодателите бъдат задължени да покриват обезщетението за временна неработоспособност на служителите си за първите два дни, вместо за първите три дни.

Намаляването на осигурителната тежест за работодателите е част от реформата за борба с административния и политически натиск върху бизнеса в България. В единство с цялостен пакет от законодателни промени, тази мярка е път към еманципирането на българския бизнес от държавната администрация и постигането на реален икономически ръст, основите на който бяха положени в 47-мото Народно събрание.

ВНОСИТЕЛИ:

Асен Василев

Вежа Николов Сабутев

Венелин Мутафов - Антонов

Стоян Георгиев

Калоян Методиев

Камен Иванов

Татяна Султанова

Христо Проданов

Владимир Табутов

Радослав Рибарски

Христо Петров

Деница Сачева

Йордан Герзийски